این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

موضوع اقدام پژوهی :

روشهای علاقه مند سازی دانش آموزان مقطع متوسطه و هنرستان به درس ادبیات فارسی جهت جلوگیری از افت تحصیلی در این درس

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

تشکر و قدردانی

من بی تو دمی قرار نتوانم کرد　　احساس تو را شمارنتوانم کرد

از این همه نعمت که عطا فرمودی　　شکر آن یک از هزار نتوانم کرد

ضمن سپاس از خداوند یکتا بر خود لازم می‌دانم از کلیه عزیزانی که در انجام این اقدام‌پژوهی اینجانب را یاری نمودند، صمیمانه تقدیر و تشکّر نمایم.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

فهرست مطالب

چکیده ۵
مقدمه : ۶
اهداف کتب رشته ی زبان و ادبیات فارسی متوسطه ۸
بیان مسئله ۱۳
توصیف وضعیت موجود ۱۳
افت تحصیلی و راهکارهای مقابله با آن ۱۴
منظور از افت تحصیلی چیست؟ ۱۵
خسارت‌های ناشی از افت تحصیلی: ۱۷
عوامل موثر بر افت تحصیلی: ۱۸
توصیف وضع موجود (شواهد ۱) ۲۱
الف- شاخص های کیفی وضع موجود : ۲۱
با بررسی نتایج حاصل از آزمون ادبیّات فارسی دی ماه دریافتم : ۲۲
ب - شاخص های کمی وضع موجود : ۲۲

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

جدول شماره ۱: جدول درصد فراوانی نتایج آزمون ادبیّات فارسی آذر ماه در سال تحصیلی ۹۲-۹۱ ..... ۲۲

تجزیه و تحلیل اطّلاعات ۲۳

انتخاب راه حل های جدید موقتی و اجرای آن ها ۲۳

۱- پرسش و پاسخ گروهی ۲۴

۲- استفاده از رایانه ۲۴

۳- استفاده از تصاویر ۲۵

۴- خواندن مطالبی جذاب برای افزایش آگاهی ۲۵

۵- روش نمایشی ۲۵

۶- دست سازه های دانش آموزان ۲۶

توصیف وضع مطلوب (شواهد ۲) ۲۶

الف – شاخص های کیفی وضع مطلوب ۲۶

ب- شاخص های کمی وضع مطلوب ۲۷

گزارش نهایی و نتیجه گیری ۲۹

پیشنهادات ۲۹

منابع و مآخذ ۳۱

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

چکیده

اینجانب ..... با میزان تحصیلات ..... در رشته ی ..... و ..... سابقه ی خدمت، در سال تحصیلی ..... با سمت دبیر ادبیّات فارسی در هنرستان حاج قاسم عاشوری واقع در شهرستان علی آبادکتول مشغول به خدمت بودم.

من در این تحقیق روش هایی را برای علاقه مند سازی دانش آموزان مقطع متوسطه و هنرستان به این درس شیرین و پر محتوا را جهت جلوگیری از افت تحصیلی دانش آموزان بررسی می کنم و راهبرد آن ها را مورد بحث قرار می دهم.

از آنجایی که می دانید در رویکردهای جدید تعلیم و تربیت عرضه ی اطّلاعات کافی نیست. بلکه روش تدریس دوسویه از اهمّیّت ویژه برخوردار است. نقش اصلی بر عهده ی دانش آموزان گذاشته می‌شود که با مشارکت مستقیم خود به فرآیند یادگیری شکل می‌دهند و شیوه های تفکّر کردن را تمرین می‌کنند. که این عمل به صورت های مختلفی که در این پژوهش شرح داده شده است میسر می گردد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

در نتیجه ی این عمل اقدام پژوهی ، بسیاری از مشکلات و موانع پیشرفتی و علل بی انگیزگی دانش آموزان در درس ادبیّات فارسی را شناسایی و به بهبود آن ها می پردازم.

مقدمه :

زبان توسعه یافته ترین ابزار فکری است که برای برقراری ارتباط بین انسان ها و جوامع انسانی به کار گرفته می شود. گرچه با ابزارهای دیگری مانند علائم ، هنرهای بصری همچون نقاشی و مجسمه سازی نیز می توان ارتباط برقرار نمود، امّا انتقال مفاهیم پیچیده ذهنی به ساده ترین و کامل ترین شکل ممکن فقط از طریق زبان نوشتاری و گفتاری ممکن است.

با توجّه به مطالب یاد شده ، آشکار می گردد که نقش و جایگاه درس ادبیّات فارسی در زندگی انسان به چه میزان دارای اهمّیّت است.امّا سؤال مهمی که مطرح می باشد آن است که ، چرا بعضی از دانش آموزان به درس ادبیّات فارسی علاقه مند نمی باشند ؟ چرا در بررسی نتایج ارزش یابی درس ادبیّات فارسی اغلب

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

فراگیران از بخش واژگان و درک مفاهیم ، نمره ی بیشتری از دست می دهند ؟ چرا بعضی از دانش آموزان در پاسخ گویی به طور شفاهی دچار اضطراب می شوند ؟چرا بعضی از دبیران در تدریس این درس موفّقیّت چندانی ندارند ؟به راستی دلیل این ناکامی ها چیست و عوامل آن کدامند؟

در مباحث روانشناسی تربیتی ، انگیزش و تعلیم و تربیت رابطه ای مانند آب و ماهی دارند. برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان باید تلاش نمود تا فرد احساس نیاز کند . برای کسب مهارت در یک زمینه یا کسب دانش در موضوعی خاص اگر انگیزه ، شوق و یا علاقه در میان نباشد ، هیچ گاه به هدف خود نخواهیم رسید . برای این که بتوانیم میزان علاقه و میزان انگیزه را افزایش دهیم ، از تقویت کننده های مؤثر استفاده می کنیم.

در میان دروس دوره ی هنرستان، ادبیّات فارسی زیاد مورد علاقه ی اکثر دانش آموزان نیست ویا این که در یادگیری آن مخصوصاً در واژگان و درک مفاهیم مشکلاتی دارند. پژوهنده در این پژوهش از هر دو روش تقویت کننده ها هم بیرونی و هم درونی استفاده کرده تا به نتایج مطلوب خود برای حل این مشکل دست یابد.

بر این اساس ، عنوان اقدام پژوهی حاضر این است :" چگونگی افزایش علاقه مندی دانش آموزان به درس ادبیّات فارسی." و هدف اصلی آن ایجاد انگیزه و افزایش علاقه در دانش آموزان نسبت به مفاهیم و واژگان درس ادبیّات فارسی می باشد.

از سوی دیگر، این تحقیق در پی آن بود تا علاوه بر جلوگیری از افت تحصیلی دانش آموزان هنرستان حاج قاسم عاشوری به یادگیری واژگان و درک مفاهیم ادبیّات فارسی ، میزان مهارت آنان را نیز در دستور زبان فارسی و معنی شعر و روانخوانی و کاربرد آن در ارتقاء سطح آگاهی خود افزایش دهد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

www.asemankafinet.ir

اهداف کتب رشته ی زبان و ادبیات فارسی متوسطه

اهداف برنامه درس: زبان فارسی پایه: اول،دوم و سوم رشته :عمومی و تخصصی دوره:متوسطه
توسعه آشنایی با کاربرد صحیح مهارت‌های زبانی در برقراری ارتباط
شناخت اهمیت و ارزش زبان فارسی به مثابه مهم‌ترین عامل

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

آشنایی با قواعد و نکات دستوری، نگارش و املایی

آشنایی با متون فارسی گذشته و معاصر

آشنایی با زبان فارسی معیار و مسایل مربوط به آن

آشنایی بامسایل و نیازهای فردی و اجتماعی

تعمیق آشنایی با شیوه‌های تفکر و قضاوت منطقی

کسب مهارت بیش‌تر درگوش دادن به سخنان گویندگان و درک مفاهیم آن در قالب زبان گفتاری

کسب مهارت بیش‌تر در سخن گفتن، بیان سخنوری و برقراری ارتباط کلامی

کسب مهارت بیش‌تر در خواندن متون ساده زبان فارسی و متون ادبی

کسب مهارت بیش‌تر در نوشتن و مهارت‌های فرعی آن

کسب مهارت در استفاده از منابع و مآخذو مراجع

کسب مهارت در ترجمه آثار ادبی گذشته به زبان فارسی معیار

کسب مهارت در اندیشیدن و تفکر منطقی

علاقه به پاس‌داری از زبان فارسی و اشاعه و گسترش آن

علاقه به حفظ ارزش‌های حاکم بر ایران اسلامی

علاقه به مشاغل و نقش‌های سالم اجتماعی

علاقه به نظم و برنامه‌ریزی با تأکید بر مسایل دینی و اجتماعی

علاقه به کاربرد صحیح مهارت‌های زبانی در زندگی

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

علاقه تفکر و اندیشیدن درباره دنیای درون و بیرون

اهداف برنامه درس: ادبیات فارسی پایه/رشته سه ساله (۴ کتاب)دوره: متوسطه
آشنایی با نمونه‌های گذشته و امروز نظم و نثر فارسی
آشنایی با مقوله‌های ادبی و هنری
آشنایی با تاریخ ادبیات و شخصیت‌های برجسته ادبی و آثار آنان
آشنایی با مسیر تحول ادبیات گذشته و معاصر ایران و جهان
آشنایی با مکاتب و سبک‌های ادبی و جهان
آشنایی با ارزش‌های ملی، دینی، فرهنگی و اجتماعی ایران
کسب مهارت در تبیین مفاهیم و پیام‌های آثار ادبی
کسب مهارت در به کارگیری نکات ذوقی و بلاغی در نگارش و انشا
کسب مهارت در نگارش متون زیبای ادبی و آراسته به نکات بلاغی
کسب مهارت در تشخیص و به کارگیری آرایه‌های ادبی در متون زبانی و ادبی
کسب مهارت در مقایسه سبک‌های ادبی و نقد آثار بزرگان ادبی
کسب مهارت در آفرینش آثار ادبی و هنری از طریق پرورش استعدادها
کسب مهارت در تطبیق و بررسی آثار ادبی ایران و جهان
علاقه به پاسداری از ادبیات فارسی وترویج و تقویت آن‌ها

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

علاقه به فرهنگ اسلامی ایرانی و حفظ و ترویج آن تلطیف عواطف و التذاذ ادبی از راه مطالعه آثار ادبی ایران و جهان تقویت روحیه شجاعت، سلحشوری، دشمن ستیزی، وطن دوستی و ... تقویت حس انسان‌دوستی توانایی تشخیص و کاربرد دستور تاریخی در متون ادبی توانایی درست نویسی کلمات و جملات
اهداف برنامه درس :تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱ و۲) پایه :دوم و سوم رشته : ادبیات وعلوم انسانی دوره:متوسطه
آشنایی با سیر تحول و تطور ادبیات فارسی آشنایی با چهره‌های شاخص ادبی، آثار و سبک آن‌ها آشنایی با جریان‌های اجتماعی و سیاسی ادوار تاریخی و تأثیر آن‌ها در آثار ادبی آشنایی با مکتب‌های ادبی جهانی (اروپا — عرب) آشنایی با چهره‌های برجسته‌ی ادبیات جهان(اروپا — عرب) کسب توانایی اظهارنظر درباره‌ی شاعران و نویسندگان ادبیات عرب و اروپا کسب توانایی اظهار نظر درباره‌ی شعرا و نویسندگان ادبیات عرب و اروپا نگرش مثبت نسبت به حفظ ارزش آثار ادبی به عنوان میراث فرهنگی ایجاد علاقه نسبت به مطالعه‌ی آثار ادبی ایران و جهان در جهت تقویت ادبیات ملی

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

اهداف برنامه درس: آرایه‌های ادبی پایه: سوم رشته :ادبیات و علوم انسانی دوره:متوسطه
آشنایی با آرایه‌های ادبی و نقش آن‌ها در زیبایی کلام آشنایی با قالب‌های شعری کهن و معاصر آشنایی با صنعت‌های بیانی (تشبیه،استعاره، کنایه) آشنایی با صنعت‌های بدیعی(جناس و انواع آن و ...) کسب مهارت در تشخیص آرایه‌های ادبی در متون مختلف فارسی کسب مهارت در به کارگیری آرایه‌های ادبی در گفتار و نوشتار پرورش حس زیبایی‌شناسی به منظور درک و لذت بیش‌تر زیبایی‌ها

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

بیان مسئله

توصیف وضعیت موجود

اینجانب ..... با میزان تحصیلات ..... در رشته ی ..... و ..... سابقه ی خدمت، در سال تحصیلی ۹۲-۹۱ با سمت دبیر ..... در هنرستان ..... واقع در شهرستان ..... مشغول به خدمت بودم.

در اوایل سال تحصیلی یاد شده ؛ همواره رفتار دانش آموزان در زنگ ادبیّات فارسی ، توجّه مرا به خود جلب می کرد. بدان معنا که در این زنگ ، کم تحرّک تر و بی توجّه به نظر می رسیدند . با توجّه به رفتار آن ها دریافتم که در جلساتی که دستور زبان تدریس و تمرین می شد ، فراگیران با توجه بیشتری به درس گوش می کردند . امّا زمانی که به آن ها واژه ها و متن تدریس می شد ، آن ها با بی حوصلگی به درس گوش می دادند و دقّت و توجّه کافی را نداشتند.

همین عامل باعث افت نسبی تحصیلی در این درس طی ماههای اول شده بود و مرا وا داشت تا بیشتر بر روی این موضوع مانور بدهم .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

طبق ارزشیابی های مستمر در کلاس ، اقدام پژوه دریافت که دانش آموزان نکات دستوری را خیلی بهتر و راحت تر یاد می گرفتند و سؤالات مربوط به دستور زبان را بهتر از قسمت لغات و معنی اشعار و تاریخ ادبیّات پاسخ می دادند . اقدام پژوه در مقاله ای به موضوعی برخورد که نوشته بود: اکثر کسانی که در دوران مدرسه از ادبیّات فارسی استفاده ای نمی برند به علّت نا آگاهی از اهمّیّت آن است. همین افراد وقتی وارد دانشگاه می شوند، بیشتر انگیزه برای یادگیری ادبیّات دارند و برخی به دنبال آموختن آن می روند. زیرا که این زبان، زبان مادری آن ها و رسمی کشور عزیزمان ایران می باشد.

بنابراین اقدام پژوه علاقه مند شد تا این وضع را تغییر داده و زمینه ای فراهم آورد تا دانش آموزان بهتر و راحت تر واژگان و مفاهیم را درک کنند . پژوهنده فکر کرد تا با بهبود بخشیدن به توانایی درک مفاهیم در آینده این دانش آموزان مؤثر می باشد ، چون همان طور که ذکر شد ، واژگان و درک مفاهیم ادبیّات فارسی در دانشگاه ها و .... نیز برای آن ها سودمند می باشد.

افت تحصیلی و راهکارهای مقابله با آن

افت تحصیلی از مباحث مورد توجهی میباشد که در سنوات اخیر ذهن دلسوزان نظام تعلیم و تربیت را به خود مشغول نموده و جهت جلوگیری از این پدیده راهکارهای متفاوتی ارائه شده است . راهکارهای عملیاتی و کاربردی که بعضا مثمر ثمر بوده و نتایج مثبتی نیز در بر داشته است . در این مقاله نیز سعی گردیده که با تجمیع آن دسته از راهکارهای آموزشی که زمینه کم رنگ شدن این پدیده مخرب را بدنبال می آورند ، به بحث و بررسی پرداخته و پیشنهاداتی در این باب که فراخور دانش آموزان، باشد ، ارائه شود .

در این مقاله به ترتیب معنای افت تحصیلی ، خسارت های ناشی از افت تحصیلی ، عوامل موثر بر افت تحصیلی ، برنامه های کوتاه و دراز مدت جهت جلوگیری از کاهش افت تحصیلی ، بیان مسئله و راهکارهای

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

مربوطه ، افت تحصیلی و روشهای ایجاد انگیزه درسی در دانش آموزان شامل ((مهارت های صحیح مطالعه ، عدم نشست و بر خاست با دوستان ناباب ، تکلیف در خانه ، محتوای کتب درسی)) نقش انگیزش درپیشرفت تحصیلی دانش آموزان ویادگیری آنها و متعاقب آن کاهش افت و در نهایت پیشنهادهایی برای برانگیختن وحفظ توجه وعلاقه به یادگیری دردانش آموزان توسط دبیران گرامی آمده است . امید اینکه این مطالب مفید فایده بوده و مورد استفاده همکاران محترم آموزشی قرار گیرد .

منظور از افت تحصیلی چیست؟

معنای لغوی افت عبارت است از کمبود، کمی، کم و کاست و نقصان. لذا افت تحصیلی به معنای کمبود و نقصان در فرآیند تحصیل است. یا به معنای تحت اللفظی آن سنجش علل آمار تجدیدی و مردودی دانش آموزان است.

افت تحصیلی کاهش عملکرد دانش آموز از رضایت بخش به نامطلوب است، اگر بین استعداد بالقوه و بالفعل دانش آموزی فاصله ای ایجاد شود، از آن به عنوان افت تحصیلی یاد می شود و بهترین شاخص در این زمینه مقایسه عملکرد قبلی و فعلی است.گاهی افت تحصیلی فراتر از اعدادی است که ذکر می شود، گاهی اوقات با این که دانش آموز قبول می شود و به پایه بالاتر راه می یابد اما آموزش، کیفیت لازم را ندارد و دانش آموز از نظر سطح دانش و معلومات پایین است و در این خصوص می توان از افت پنهان نام برد.

افت تحصیلی کاهش نسبی فعالیت درسی و مطالعه یک دانش آموز در یک دوره نسبی در مقایسه با دوره نسبی قبل از آن کسی که طی سه ماه نمرات در حد ۱۵ داشته اما در دو هفته اخیر در تمامی یا تعدادی از دروس نمرات حدود ۱۲ کسب کرده، می گوییم در حال حاضر نسبت به سه ماه پیش افت تحصیلی دارد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

منظور از آوردن کلمه نسبی این است که افت تحصیلی تنها شامل دانش آموزان ضعیف نبوده حتی کسی که چند ماه پیش نمرات حدود ۱۸ داشته اگر در حال حاضر نمرات حدود ۱۶ کسب می کند ، دو نمره نسبت به دوره قبل افت دارد.

افت تحصیلی دانش آموزان یکی از مشکلاتی است که اگر به آن توجه نشود، گاهی موجب دلسردی و ترک تحصیل خواهد شد و شکست دانش آموز در تحصیل، اتلاف سرمایه انسانی و اقتصادی را در پی دارد. بنابراین عوامل افت تحصیلی باید به طور دقیق موشکافی و راهکارهای اساسی برای جلوگیری از آن ارائه شود.

هنگام مواجه شدن با افت تحصیلی در دانش آموزی نباید انگشت اتهام به سمت او برده و از او به عنوان شاگردی تنبل و بی انضباط یاد شود، چون گاهی ممکن است وضعیت آشفته و نا به سامان خانواده در آن نقش داشته باشد.اولیای دانش آموزان باید ارتباط بیشتری با مدرسه برقرار کنند و در جریان تعلیم و تربیت فرزندان خود و روند آموزش آن ها قرار گیرند.

افت تحصیلی و مردودی یکی از قدیمی ترین و شناخته شده ترین مسائل آموزش و پرورش در بسیاری از کشورهاست و تحقیقات نشان می دهد هیچ کشوری نتوانسته است یک راهکار برای جلوگیری صد در صدی این مشکل ارائه دهد اما تمام کشورها متناسب با شرایط و وضعیت خود بررسی هایی را انجام و راهکارهایی را ارائه داده اند. پس بهتر است که بر اساس واقعیت های موجود و شناختی که از عوامل ایجاد افت تحصیلی بدست آمده است ، حتی در مناطق مختلف آموزشی ، نسخه های متفاوتی پیچید و منحصر به روش های کلیشه ای نبود .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

خسارت‌های ناشی از افت تحصیلی:

۱-هزینه‌های تحمیل‌شده به دولت یاآن چه افت تحصیلی به نظام آموزشی تحمیل می کند را میتوان شامل موارد زیر دانست :

الف: اتلاف هزینه‌های جاری اداره و موسسات آموزشی توسط دولت.

ب: اتلاف سرمایه‌گذاری‌های ثابت برای احداث و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی.

۲- هزینه‌های تحمیل‌شده بر خانواده شامل:

الف: اتلاف هزینه‌های مستقیم خانواده مثل پرداخت حق ثبت‌نام، هزینه لوازم‌التحریر.

ب: اتلاف هزینه‌های حمل و نقل، ارتباطات برای رفت و آمد دانش‌آموزان به مدرسه.

۳- خسارت‌های وارده به دانش‌آموزان شکست خورده شامل:

الف: هزینه فرصت از دست رفته بر اثر دیرتر راه یافتن به بازار کار.

ب: خسارت‌های دیگری که بر فرد وارد می‌شود مثل هزینه واقعی سرخوردگی، احساس حقارت و بی‌کفایتی و خودپنداری منفی.

به نظر می‌رسد که بعد روانی اجتماعی خسارت‌ها که به دانش‌آموز و خانواده او وارد می‌شود، به‌مراتب ضربات روانی جدی‌تری نسبت به بعد مادی برخانواده و فرد تحمیل می‌کند و متأسفانه جبران زخم‌های شکست تحصیلی به سختی و کندی انجام می‌شود.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

عوامل موثر بر افت تحصیلی:

این عوامل را به طور خلاصه میتوان چنین بیان نمود و آن را در ۴ بخش خود دانش آموز ، خانواده،مدرسه و اجتماع لحاظ نمود:

۱. عوامل مربوط به خود دانش آموز

- عوامل فیزیولوژیکی و جسمی مانند ضعف بینایی و شنوایی و غیره
- عوامل ذهنی و روانی مانند میزان هوش و قدرت حافظه و سلامت روانی
- نداشتن هدف واقعی و عینی و روشن از تحصیل
- عدم انگیزش درونی برای تحصیل و مطالعه
- نداشتن اعتماد به نفس کافی
- ضعف اراده در تصمیم گیری های تحصیلی و مطالعه و اجرای تصمیمات
- عدم برنامه ریزی دقیق از لحاظ زمان و میزان مطالعه روزانه
- نداشتن روش مطالعه مناسب برای دروس مختلف
- مهارت های مطالعه نادرست .

۲. عوامل مربوط به خانواده

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

- اختلاف خانوادگی و خانواده آشفته ، طلاق فیزیکی یا روانی والدین ، وجود نا مادری یا نا پدری و غیره
- اختلاف فرزندان با خانواده مانند لجبازی با والدین و اعتراض به جو خانواده
- وابسته و متکی نمودن فرزندان به والدین در امور درسی و تکالیف منزل از دوران ابتدایی
- تحقیر ، سرزنش و مقایسه نادرست فرزندان با همسالان موفق و در نتیجه پایین آوردن اعتماد به نفس و خود پنداری آنان
- تغییرات منفی در خانواده مانند ورشکستگی سیاسی و اقتصادی و اعتیاد و غیره
- تغییر در جهت ارتقای سریع و غیر مترقبه سطح اقتصادی یا اجتماعی خانواده و از خود باختگی و غافلگیر شدن فرزندان و انواع انحرافات

۳ . *عوامل مربوط به مدرسه*

- گروه همسالان مانند مزاحمت و شوخی های نابجا در کلاس درس
- رفتارهای نا مناسب عوامل اجرایی مدرسه مانند مدیر ، معاونین ، دبیران و مشاوران
- جو عمومی حاکم بر مدرسه از لحاظ درسی مانند سخت گیری بیش از حد دبیران در دادن نمره به خاطر بالا فرض کردن سطح علمی مدرسه یا همرنگ شدن دانش آموز با سایر دانش آموزان ضعیف با فرض اینکه همه دانش آموزان مدرسه ضعیف هستند.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۴. عوامل مربوط به اجتماع

دوستان نا باب

استفاده نادرست از کلوپ های ورزشی ، بدن سازی ، بیلیارد و غیره

استفاده نادرست از کافی نت ها و گیم نت ها گذراندن وقت زیاد در خیابان ها و خارج از منزل

برنامه های کوتاه و دراز مدت جهت جلوگیری از افت کاهش افت تحصیلی افت تحصیلی موضوعی غیر قابل حل نیست، اما حل آن هم یکباره و ناگهانی و با شیوه‌های آنی میسر نیست. برای مقابله با این پدیده، به برنامه‌ریزی‌های درازمدت و زیربنایی احتیاج است. برنامه‌هایی که بر اساس واقعیت‌های اجتماعی باشند و ضمانت اجرایی به عنوان یکی از اصول برنامه‌ریزی آموزشی را داشته باشند

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

توصیف وضع موجود (شواهد ۱)

برای مشخص کردن مسأله ی ذکر شده، در اوایل سال تحصیلی ۹۲-۹۱ از شاخص های کیفی و کمی جهت گردآوری داده ها استفاده نمودم.

الف- شاخص های کیفی وضع موجود :

با نظر سنجی از دانش آموزان در مورد میزان علاقه ی آن ها نسبت به درس ادبیّات فارسی دریافتم :

- نسبت به واژگان و متون ادبی نگرش مثبتی نداشتند.
- معنی واژگان را زود فراموش می کردند.
- نسبت به یادگیری درک مفاهیم و معانی متون ادبی و اشعار فارسی ضعیف بودند
- انگیزه و علاقه ای نسبت به یادگیری واژگان نداشتند .
- از اهمّیّت کاربرد ادبیّات فارسی در زندگی روزمره اطّلاع چندانی نداشتند .
- نسبت به چگونه مطالعه کردن و یادگیری واژگان ادبیّات فارسی آگاهی نداشتند .
- زمان تدریس متون ادبی خسته و کسل به نظر می آمدند.
- اهمیت ندادن به درس ادبیات نسبت به دروس علوم پایه (ادبیات درس ساده وآسانی تلقی شده است).
- عدم انگیزه ونداشتن هدف برای دانش آموزان این منطقه بیش تر به چشم می خورد(که از جمله ی علل افت برای تمام دروس آن هاست)

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

با بررسی نتایج حاصل از آزمون ادبیّات فارسی دی ماه دریافتم :

- در قسمت واژ گان و تاریخ ادبیّات ، دانش آموزان نمره بیشتری را از دست داده بودند .
- دانش آموزان علاقه ای به پاسخ دادن به قسمت معنی شعر را نداشتند .
- دانش آموزان در آزمون شفاهی که مستلزم معنی واژگان و ترکیب های ادبی است نمره بیشتری را از دست داده بودند.

ب - شاخص های کمی وضع موجود :

برای تعیین وضع موجود از اعداد و ارقام نیز استفاده شد که در این قسمت در قالب شاخص های کمی به شرح زیر ارائه می گردد:

با استفاده از روش های متمرکز به بررسی نتایج آزمون دی ماه درس ادبیّات فارسی پرداختم .نتایج به دست آمده چنین بود:

جدول شماره ۱: جدول درصد فراوانی نتایج آزمون ادبیّات فارسی آذر ماه در سال تحصیلی ۹۲-۹۱

مؤلفه ها	جمع دانش آموزان	دانش آموزانی که به کل سوالات پاسخ صحیح دادند	دانش آموزانی که از قسمت واژگان و تاریخ ادبیّات ، نمره از دست داده بودند	دانش آموزانی که فقط از قسمت معنی شعر نمره از دست داده بودند
مطلق	۲۸	۷	۱۰	۱۱

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

درصد	۱۰۰	۲۵	۳۵/۷	۳۹/۳

تجزیه و تحلیل اطّلاعات

جدول شماره (۱) نشان می دهد فقط ۷ نفر از کلّ دانش آموزان کلاس به تمام سؤالات آزمون پاسخ صحیح و کامل داده بودند! تعداد ۱۰ نفر از کل کلاس هم از قسمت واژگان و تاریخ ادبیّات ، نمره از دست داده بودند و بقیه دانش آموزان فقط از قسمت معنی شعر نمره از دست داده بودند.

انتخاب راه حل های جدید موقتی و اجرای آن ها

در رویکردهای جدید تعلیم و تربیت عرضه ی اطّلاعات کافی نیست. بلکه روش تدریس دوسویه از اهمّیّت ویژه برخوردار است. نقش اصلی بر عهده ی دانش آموزان گذاشته می‌شود که با مشارکت مستقیم خود به فرآیند یادگیری شکل می‌دهند و شیوه های تفکّر کردن را تمرین می‌کنند. البته با کمک روش های دیگر و استفاده از وسایل و ابزار کمک آموزشی مثل رایانه، تصاویر و کتب شعر می‌توان به افزایش انگیزه و مشارکت دانش آموزان و زمینه سازی بروز خلّاقیّت آنان کمک کرد. بنابراین برای رفع مشکل علاقه مندی دانش آموزان تصمیم گرفتم که آنان را در کلاس درس فعّال سازم. برای رسیدن به هدف فوق تصمیم گرفتم یک راه حلّ موقتی که شامل شش طرح بود را اجرا کنم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۱- پرسش و پاسخ گروهی

برای پرورش خلّاقیّت و روحیه جستجو گری و نقد پذیری دانش آموزان یکی از روش های مؤثر روش پرسش و پاسخ می باشد. در این راستا دانش آموزان کلاس دوم به ۷ گروه ۴ نفره تقسیم شدند. برای هر درس در ترم دوم مطالبی برای فعّالیّت گروه ها مشخص شد. دانش آموزان در منزل درس مربوط به هر گروه را مطالعه می‌کردند. پس از ارزشیابی درس گذشته در ابتدای درس جدید پرسشی را مطرح می‌کردم به طور مثال: امیرکبیر چگونه وزیری بوده و چه کارهای مفیدی برای پیشرفت کشورمان انجام داده است؟ دانش آموزان در گروههای خود به بحث می‌پرداختند و نتیجه ی بحث را به صورت گزارش ارائه می‌دهند. به عنوان مثال پاسخ گروه اول: تأسیس مدرسه دارالفنون بوده است. پاسخ گروه دوم: چاپ روزنامه وقایع الاتفاقیّه بوده است. پس از ارائه گزارش گروه ها اینجانب توضیحات کافی داده و در صورت لزوم دانش آموزان را هنرستان خواهم کرد. از درس یازدهم تا آخر کتاب هرجلسه کلاس دوم با این روش پیش رفت. این روش موجب اعتماد به نفس بیشتر در دانش آموزان شد و منجر به ایجاد علاقه و تفکّر خلّاق در آن ها شد و قدرت اظهار نظر دانش آموزان را تقویت کرد. برای ایجاد رقابت میان دانش آموزان ارزشیابی مستمر به شکل تیمی و گروهی انجام می‌شد. که در پایان جلسه گروه های برتر نیز اعلام می شدند.

۲- استفاده از رایانه

یکی دیگر از ابزارهای مؤثر کمک آموزشی برای درک بهتر متون ادبی و روانخوانی صحیح فیلم های آموزشی هستند. چون در بیشتر کلاس های درس روش تدریس به صورت سخنرانی، سنتی و تکراری است، دانش آموزان از نمایش فیلم و استفاده از رایانه استقبال می‌کنند. در مبحث پند پدر برای کمک به تدریس از

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

کلیپ صوتی در کلاس دوم استفاده شد. در مبحث پرنده آزادی نیز برای کمک به تدریس از فیلم لحظه شهادت این نوجوان فلسطینی در کلاس درس استفاده شد.

۳- استفاده از تصاویر

یکی از راه های افزایش درک بصری در تفهیم و تفسیر مطالب تاریخ ادبیّات و معانی واژگان دشوار کتاب استفاده از تصاویر است. به عنوان نمونه در مبحث زندگی نامه حافظ از تصاویر وی و آرامگاه او استفاده شد. و همچنین برای به خاطر سپردن هرچه مؤثرتر و ماندگار تر معانی واژگان دشوار کتاب، معانی این واژگان به صورت پوستر هایی توسط دانش آموزان آماده و به دیوار های کلاس نصب گردیده است.

٤- خواندن مطالبی جذاب برای افزایش آگاهی

از آن جا که هدف اصلی نگارنده در این پژوهش خارج شدن کلاس از جنبه ی خشک و بی روح بودن است، تصمیم گرفتم مطالبی که برای دانش آموزان جذابیّت دارند ، برای افزایش علاقه مندی آن ها در کلاس استفاده نمایم . در شعر آزادگی از جامی کتاب بهارستان وی را در کلاس درس همراه با دانش آموزان ورق زدیم و گوشه هایی از آن را خواندیم همچنین در درس مادر برگرفته از کتاب هزار و یک حکایت نوشته محمّد حکیمی با ارائه حکایاتی دیگر از وی زمینه تدریس این درس را فراهم نمودم.

٥- روش نمایشی

هدف از روش نمایشی آشنایی دانش آموزان و ایجاد انگیزه ی بیشتر برای درس آزادگی، دانش آموزان حکایت خارکش و جوان را اجرا کردند. .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

٦- دست سازه های دانش آموزان

ساخت دست سازه ها در کلاس دوم اجراشد. هدف اصلی از اجرای این روش آشنایی با تاریخ ادبیّات برای سال بود. کلاس دوم به هفت گروه چهار نفره برای ساخت روزنامه دیواری و لوح فشرده تقسیم شدند، بدین ترتیب گروه ها روزنامه هایی با موضوع شاعران ذکر شده در کتاب درسی مربوطه شان و همچنین اسلاید های پاورپویت با موضوع این شاعران تهیّه کردند و به کلاس ارائه نمودند. از آثار دانش آموزان در دهه ی فجر نمایشگاهی ترتیب داده شد.

www.asemankafinet.ir

توصیف وضع مطلوب (شواهد ۲)

الف – شاخص های کیفی وضع مطلوب

در نتیجه ی این عمل اقدام پژوهی ، بسیاری از مشکلات و موانع پیشرفتی و علل بی انگیزگی دانش آموزان در درس ادبیّات فارسی را شناسایی کردم و به کمک خود دانش آموزان و اولیاء مدرسه اطّلاعاتی به دست

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

آمد که از طریق آن ها عمل پژوهشی ام را انجام دادم و تعدادی از راه کارهای متناسب با شرایط و امکانات مدرسه را به اجرا در آوردم. از مقایسه ی نتایج امتحانات و پرسش های مستمر کلاسی هم متوجّه شدم که کارهای انجام شده مؤثر بوده و موجب تغییر در وضعیت علاقه مندی دانش آموزان شده است .

ب- شاخص های کمی وضع مطلوب

با بررسی نتایج ارزشیابی پایانی در دی ماه مشخص شد که اجرای این طرح اقدام پژوهی نتیجه ی مطلوبی داشته و دانش آموزانی که از قسمت واژگان و تاریخ ادبیّات ، نمره از دست داده اند و حتی می توان گفت ، بیش از نیمی از کلاس نمره ی کاملی از ۲ سوال آخر آزمون که شامل معنی اشعار می باشد ، را کسب کردند. فراوانی پاسخ دانش آموزان به سؤالات مربوط به واژگان و تاریخ ادبیّات چنین بود:

جدول شماره ۲ : جدول درصد فراوانی نتایج آزمون ادبیّات فارسی دی ماه در سال تحصیلی ۹۲-۹۱

مؤلفه	جمع دانش آموزان	دانش آموزانی که به کل سوالات پاسخ صحیح دادند	دانش آموزانی که از قسمت واژگان و تاریخ ادبیّات ، نمره از دست داده بودند	دانش آموزانی که فقط از قسمت معنی شعر نمره از دست داده بودند
مطلق	۲۸	۱۵	۸	۵
درصد	۱۰۰	۵۳/۵	۲۸/۵	۱۸

جدول شماره (۲) نشان می دهد ۱۵ نفر از کلّ دانش آموزان کلاس به تمام سؤالات آزمون پاسخ صحیح و کامل داده اند که به عبارتی ۸ نفر بیشتر از امتحانات آذر ماه می باشد و تعداد ۸ نفر از کلّ کلاس هم از

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

قسمت واژگان و تاریخ ادبیّات ، نمره از دست داده اند که این عدد ۲ نفر کمتر شده است و بقیه دانش آموزان که ۵ نفر می باشند فقط از قسمت معنی شعر نمره از دست داده اند که این دسته نیز ۶ نفر کمتر شده اند.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

گزارش نهایی و نتیجه گیری

در ابتدا باید متذکّر شد که طرح های فوق برای هر کلاسی قابل اجرا نیست، بلکه وضعیّت علمی و تحصیلی دانش آموزان، تعداد آن ها، میزان همکاری کادر اجرایی مدرسه در انتخاب طرح ها تأثیر زیادی دارد. قابل قبول بودن طرح های اقدام پژوهی در کلاس دوم به دلایل ذیل می‌باشد:

مشارکت دانش آموزان در جریان تدریس نسبت به ترم گذشته افزایش یافت. همکاری و همیاری دانش آموزان با مباحثات گروهی، ایفای نقش و ساختن دست سازه ها بیشتر شد، خلّاقیّت و پژوهشگری دانش آموزان برای پرسش و پاسخ گروهی ارتقا یافت، علاقه مندی دانش آموزان به فرهنگ و تمدّن ایرانی در نتیجهٔ خواندن مطالب جذاب و نشان دادن تصاویر تاریخی افزایش یافت.

پیشنهادات

۱. دادن مسؤولیّت به دانش آموز

۲. دعوت از اولیای دانش آموز و در خواست همکاری با معلّم مربوطه

۳. اهمّیّت دادن تمام کارکنان آموزشی و اولیا به درس ادبیّات مانند درس ریاضی وعلوم و..

۴. نوشتن تکالیف هر درس و تصحیح آن در نزد دانش آموز ،

۵. چیدن میز و نیمکت به صورت میزهای چهار یا پنج نفره برای مباحثه و گفتگو.

۶. قرار دادن ساعات مطالعه و کتابخانه در برنامهٔ درسی دانش آموزان.

۷. ایجاد دوستی با دانش آموز در کلاس درس و رابطه ی صمیمی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۸. استفاده از تشویق های بجا ، یکی از کارساز ترین عوامل پیشرفت دانش آموزان می باشد

۹. توانمند سازی معلّمان منطقه از نظر علمی با برگزاری دوره های ضمن خدمت تخصصی و برگزاری مسابقات علمی.

۱۰. استفاده از شیوه های متعدّد توسط معلم

۱۱. خرید نرم افزارها و فیلمهای آموزشی مربوط به درس تاریخ برای تنوّع و جذابیّت در تدریس.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

منابع و مآخذ

۱. انوری، حسن و احمدی گیوی، حسن. *دستور زبان فارسی ۲*. انتشارات فاطمی. چاپ پنجم. سال ۱۳۷۰

۲. قاسمی پویا ،اقبال .راهنمای عملی پژوهش درعمل .انتشارات پژوهشکده تعلیم وتربیت .سال ۱۳۸۱.

۳. فریس ، حنا ، گزارشی از نشست اقدام پژوهی در رشدحرفه ای معلمان و اعضای هیات علمی ،

۴. همایون‌پور، منوچهر، اقدام پژوهی چیست و چه کاربردی در تحقیقات سازمان و مدیریت دارد؟ ۱۳۸۶ (اینترنت)

۵. یزدچی، صفورا ، نقش اقدام پژوهی در افزایش کیفیت فعالیت های آموزشی و پرورشی

۶. از ویکی پدیا، دانشنامه ی آزاد اسم (دستور زبان)

۷. رشد شبکه ملی مدارس roshd.ir

www.asemankafinet.ir